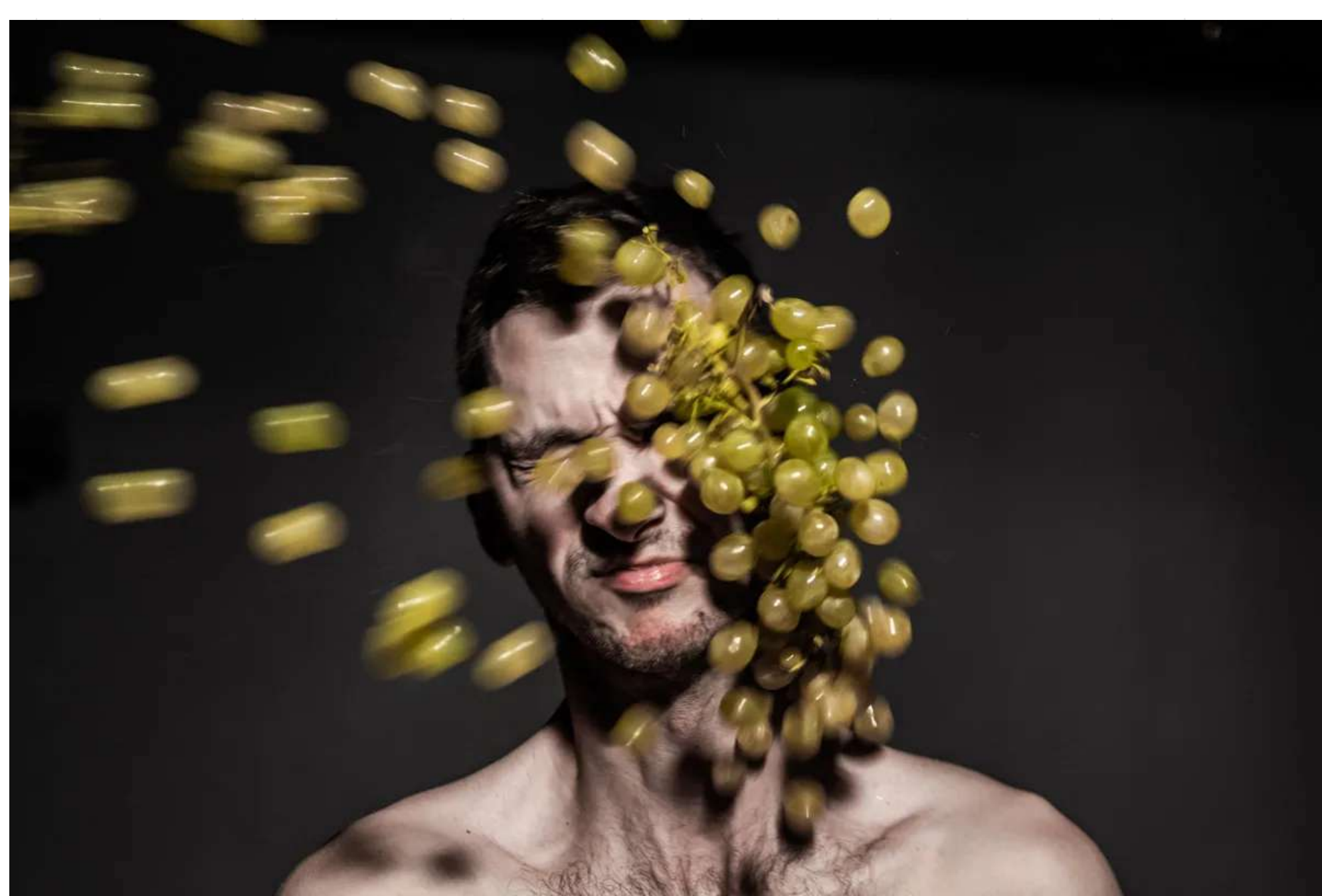

Ocena predstave: Pod kontrolo (Prestopi 2023)

Avtor: **Nika Vrabc** - 31. maja, 2023

6. Mednarodni festival neodvisnih uprizoritvenih umetnosti *Prestopi* je v maju zavzel gledališke dvorane (in trge) širom Maribora. Foto: on *Prestopi*

13. maja se je na Intimnem odru GT22, v okviru **6. festivala Prestopi**, s svojim **avtorskim projektom Pod kontrolo** predstavil mladi ustvarjalec **Luka Piletič**. Pod koprodukcijo mariborskega **Momenta** in ljubljanske **Via Negative** se kot praktična dramaturga pod solo performans podpisujeta še **Uroš Kaurin** in **Anja Bezlova Završnik**.

(Iz)pod kontrole

Piletič je na odru v različnih alternacijah, **en in edini protagonist**, ki se nenehno preizprašuje o motivih in nagonih sebe, morda tudi sodobnega človeka nasploh. **Zakaj se nenehno trudi, da mu stvari ne bi ušle izpod kontrole?** Kako daleč je za nadzor pripravljen iti? Zakaj vsak dan telovadi, odgovarja na mejle, zdravo je, ločuje odpadke in se tušira z mrzlo vodo? Piletič s temi podobami predstavi neprestano gnanje za materialnim in nematerialnim, uperjeno v zadovoljitev megalomanskih pričakovanj, ki nam jih narekuje družba. Zato se kaj hitro lahko o teh skrajnostih vprašamo tudi v občinstvu »zakaj dfak mi je pa tega treba«.

Prefinjena in učinkovita forma

Avtorska uprizoritev je nastala kot **performativni kolaž tematik**, ki so jih ustvarjalci rezali do skrajnosti – izoblikovane forme, ki je prefinjena in učinkovita. Zasnova predstave ohranja **trdno dvodelno zgradbo**, ki Piletiču dovoli realizacijo lika na več nivojih, preko različnih uprizoritvenih strategij: **uličnega, improvizacijskega, standupovskega in klovnovskega gledališča**.

Scena je minimalistična: le goli oder, igralčevo telo in 1097 ping-pong žogic, ki jih nikoli zares ne zmanjka. Foto: Gregor Salobir on *Prestopi*

1097 ping-pong žogic

V prvem delu spremljamo **nizanje »must do« stvari**, ki jih počnemo, da nam stvari ne bi ušle izpod nadzora, srbeč nos, kreativne napore in birokratske banalnosti pa poosebljajo pingpong žogice, ki jih ob vsaki stvari Piletič odvrže iz škatle v naročju, da uidejo izpod kontrole. Kmalu so tla polna belih ping-pong žogic. Ko se občinstvu zdi, da je izgovorov zmanjkalo, Piletič iz zaodrja prinese novo škatlo, nove žogice. Te poskakujejo in se združujejo v naključne skupke – življenjskih dejanj, dogajanj, motivov.

Narativi so delno avtobiografski, Piletič je namreč res šolan na francoski gledališki šoli. Foto: Gregor Salobir on *Prestopi*

V drugi del predstave – dvodelno ločevanje je zgolj plastično – vstopimo preko **kostumske spremembe lika**, ki se iz *navadnega Luke* s slačenjem in minimalističnim kostumom ušes spremeni v svoj alter ego »vsakodneвно človekovo vlogo ovčarja«. Transformacija deluje nekoliko prisiljeno in vzbudi dvom, ali je eksplicitna uporaba golote v tem primeru (zares) nujna. Je pa **Piletič v svoji izraznosti zelo prepričljiv in do tega trenutka nabrani material dobro izkoristi**.

Stalno prisotna interakcija s publiko

Kvaliteta predstave je vsekakor stalno prisotna interakcija s publiko, ki se v drugem delu intenzivira. Piletič ima **občinstvo pod kontrolo z veliko mero občutka**, interakcija namreč ni pretirana ali posiljena. Njegovo odzivanje je hipno, prilagojeno prisotni interakciji, kar omogoči večnivojsko povezovanje z dogajanjem na odru. Gib in mimika sta preiščljena: sizifova skala kar naenkrat postane skala, ki nas lovi; napor, ki ga doživlja igralec na odru pa občutimo globoko v nas samih.

Sklepni del doživi klimaks, ko se **gledalec prelevi v posedovalca svojih problemov**, svojih demonov. Piletič med občinstvo podeli škatle žogic, s katerimi nam omogoči, da stvari zabrišemo izpod nadzora. Ponudi nam spoprijemanje z v življenju vseprisotno kontrolo. In met žogic prej kot demonsko deluje na gledalca zares terapevtsko.

Foto: Gregor Salobir on *Prestopi*

Performans je **iskren, kritičen in humoren, na trenutke celo satiričen**. Dinamično dogajanje na odru in spretno izvedena stalna interakcija s publiko sta glavni odliki uprizoritve. Piletič spretno izrabi svoje vrline gledališke igre, klovn, francoskega vaudevillista in bufona, da nam predstavi nekakšno **epopejo sodobnega človeka**, postavljenega v kapitalistični svet, ki na vrh gore neprestano vali sizifovo skalo, ta pa ga vedno znova skoraj pokoplje pod seboj. A nikoli ne dokončno.

Članek je bil izvorno objavljen na *Radiu MARŠ*.